

Pensiya islahatları ilə sığorta-pensiya sistemi iştirakçlarının marağını azaldan hallar aradan qaldırılacaq

Yeni mərhələdə pensiya islahatları çərçivəsində nəzərdə tutulan tədbirlərdən biri də əmək pensiyasının baza hissəsinin restrukturizasiyası və minimum pensiya məbləği göstəricisinin tətbiqi ilə bağlıdır.

Bunu Dövlət Sosial Müdafiə Fonduun sədri Elman Mehdiyev AzərTAc-a bildirib. Fonduun sədri qeyd edib ki, hazırda vətəndaşların pensiya kapitalı ödənilən cəmi sosial sığorta haqqının 50 faizinin fərdi hesablarda qeydə alınması ilə formalasdırılır, digər 50 faizi isə sistemin ümumi xərclərinin, o cümlədən pensiyaçılar üçün bərabər məbleğlərlə ifadə olunan baza hissəsinin maliyyələşdirilməsinə yönəldilir. Məhz bu hal yüksək əməkhaqqından sosial sığorta haqqı ödənilməsinə marağı azaldır. Bunun tənzimlənməsi, eləcə də qeyri-leqlə əmək ödənişlərinin iqtisadi üsullarla aradan qaldırılması işləyənlərin fərdi hesablarında onlar üçün ödənilən sığorta haqqının yarısının deyil, tam məbləğinin eks etdirilməsini tələb edir.

Bu qaydanın tətbiqi ilə sosial sığorta haqqı ödəyiciləri daha yüksək pensiya alacaq və əmək haqlarının tam qeydiyyatında maraqlı olacaqlar. Digər tərəfdən hazırda aktiv iştirakçıların marağıni azaldan bir sira hallar, məsələn 5-10 il yüksək məbleğlə sosial sığorta haqqı ödənildiyi halda, staj tələbinin 12 il olması səbəbindən pensiya hüququnu qazana bilməmə kimi hallar tam aradan qaldırılacaq. Minimum məbleğdən yuxarı pensiya üçün kapital toplamış şəxslərə ümumiyətə staj tələbi qoyulmayacaq.

Pensiya məbleğlərinin nəzərdə tutulan artımı qaydalarına da aydınlıq gətirən E. Mehdiyev bildirib ki, əmək pensiyalarının baza hissəsinin minimum pensiya göstəricisi ilə əvəz olunması pensiyaların bütün məbləğinin hər il indeksləşdirilərək artımına imkan verəcək. Yeni qaydaların tətbiqi pensyanın minimum həddi də daxil olmaqla bütün məbləğinin hər il indeksləşdirilərək artırılmasını nəzərdə tutur.

Azərbaycanda muzey işi qədim dövrlərdən başlayaraq özünməxsus inkişaf yolu keçib. Hazırda ölkəmizdə 180 muzey fəaliyyət göstərir. Belə maddi-mənəvi sərvətlərin qorunduğu mədəniyyət ocaqlarından biri de Qəbələ rayon tarix-diyarşunaslıq muzeyidir.

Muzeyin direktoru, əməkdar mədəniyyət işçisi Xalis Məmmədovun sözlərinə görə, burada Qafqazın ilk dövləti olan Albaniyanın paytaxtı Qəbelənin 2500 illik tarixini eks etdirən 12 mindən çox tarixi və elmi əhəmiyyətə malik eksponat mühafizə olunur: "Qəbələ Azərbaycanın ən qədim diyarlarından biridir. Bunu rayonun tarix-diyarşunaslıq muzeyində saxlanılan eksponatlar, arxeoloji, etnoqrafik, numizmatik materiallar, xalq sənəti nümunələri, qədim əlyazma və çap kitabları da təsdiqləyir. Bu

mədəniyyət ocağı ölkəmizin qabaqcıl muzeyləri, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının elmi-tədqiqat müəssisələri ilə sıx əməkdaşlıq edir. Burada tədqiq, təbliğ, mühafizə olunan arxeoloji materiallar əsasında çoxsaylı nəmətdlik və doktorluq işləri yazılıb".

2004-cü ilin aprel ayından muzey əsaslı təmir olunaraq yeni binaya köçürüdü. Buradaki eksponatların əksəriyyəti tarixin daş yaddaşı hesab olunur.

Dövlət başçısı cənab İlham Əliyev Qəbələyə səfəri zamanı

Maddi-mənəvi xəzinə: əsrlərin yadigarları

Bu sərvətlər Qəbələ tarix-diyarşunaslıq muzeyində qorunur

«Azərbaycan» qəzeti 15 noyabr 2014-cü il tarixli sayında Qəbələ Tarix-Diyarşunaslıq Muzeyinin fəaliyyəti barədə «Maddi-mənəvi xəzinə: əsrlərin yadigarları» adlı geniş məqalə dərc etmişdir. Qəbələ oxucuları üçün maraqlı olduğunu nəzərə alaraq həmin məqaləni dərc edirik.

son illər dünən yanın demək olar ki, ən böyük və məşhur şəhərlərindən, mədəniyyət mərkəzlərindən çoxlu sayda tanınmış qonaqlar gelir. Burada keçirilən beynəlxalq musiqi festivalları və

yerli müsabiqələr də muzeyin ziyarətçilərinin sayının artmasında mühüm rol oynayır. Onlar mütləq tarix-diyarşunaslıq muzeyinə baş çəkir, buradakı nadir eksponatlara heyranlıqla tamaşa edirlər. Muzeyin xatire

Heydər Əliyev xatire otaqları, 13 ekspozisiya zalı, fondu, şəkil qalereyası, zəngin elmi kitabxanası, qədim daş abidələrdən açıq səma altında təşkil olunmuş (bir hektar sahədə) sərgi meydançası var.

Maddi-mənəvi xəzinə xalqın, milletin varlığını, mövcudluğunu qoruyub saxladığı və təsdiqlədiyi üçün əvəzsizdir, Qəbələ tarix-diyarşunaslıq muzeyində məhz belə sərvətlər qorunur.

**Məhəmməd NƏRİMANOĞLU,
Ağaeli MƏMMƏDOV (foto),
"Azərbaycan".**

İstanbulda "Bakı-2015" ilk Avropa Oyunlarının təqdimatı keçirilib

Kan, Afina və Berlindən sonra "Bakı-2015" ilk Avropa Oyunlarının növbəti təqdimatı noyabrın 18-də İstanbulun "Çırağan" sarayında keçirilib.

Azərbaycanın birinci xanımı, Heydər Əliyev Fonduun prezidenti, Avropa Oyunlarının Təşkilat Komitəsinin sədri Mehriban Əliyeva təqdimat mərasimində iştirak edib.

Heydər Əliyev Fonduun təşkilatçılığı və Azərbaycanın Türkiyədəki səfirliyinin dəstəyi ilə keçirilen mərasimdə qardaş ölkənin ictimai-siyasi dairələrinin nümayəndələri, mədəniyyət və idman xadimləri iştirak etmişlər.

Tədbir iştirakçıları əvvəlcə "Bakı-2015"ə həsr olunmuş bürünc heykellərdən ibarət sərgiye, Azərbaycan mənzərələrindən ibarət fotosəkillərə baxmışlar.

Sonra Türkiye Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın və xanımı Əminə Ərdoğanın mərasimə ünvanlaşdırıcıları məktub oxunub.

Mehriban Əliyeva mərasimdə çıxış etmişdir.

24 noyabr: Böyük Azərbaycan şairi **Məhəmməd Füzuli** (1494—1556) anadan olmuşdur. Azərbaycan,

fars, ərəb dillərində şeirlər, qəzəllər yazmışdır. Dövrünün müxtəlif siyasi-ictimai və əxlaqi məsələlərinə, sosial ədalətsizliyə, zülmə, xürafata münasibətini bildirmişdir. Azərbaycan dilində lirik şeirin gözəl nümunələrini yaratmışdır. "Leyli və Məcnun" poeması yaradıcılığının zirvəsi sayılır. Alleqorik əsərləri də var. Azərbaycan ədəbiyyatı tarixində ana dilində bədii nəşrin gözəl nümunələrini yaratmışdır.

Görkəmli rus sərkərdəsi, generalissimus **Aleksandr Suvorov** (1730—1800) anadan olub. İlk hərbi rütbəsi poruçuk olmuş, müxtəlif hərbi yürüşlərdə iştirak et-

miş, generalissimus rütbəsinədək yüksəlmüşdir. Lakin imperator I Pavelin tətbiq etdiyi Prussia kötək qaydalarının eleyhinə çıxdığına görə istefaya buraxılmış və Novgorod quberniyasının bir kəndinə sürgün olunmuşdur.

25 noyabr: XX əsr Azərbaycan ədəbiyyatının görkəmli nümayəndəsi, yazıçı, dramaturq, publisist, ictimai xadim **İmran Qasımov** (1918—1981) anadan olmuşdur. Ədəbi fəaliyyətə 1938-ci ildə kinossenarist və dramaturq kimi başlamış, roman və povestlər, kinossenariləri yazmışdır. "Literaturni Azerbaydjan" jurnalının baş redaktoru, Azərbaycan Yazıçılar İttifaqının

birinci katibi olmuş, 8—9-cu çağırışlarda Azərbaycan Ali Sovetinə, 9-cu çağırışda SSRİ Ali Sovetinə deputat seçilmişdir.

Ispan milli dramaturgiyasının banisi **Lope de Vega** (1562—1635) anadan olmuşdur. 2000-ə qədər müxtəlif janrlı əsərlər yazıb. 500-dən çox pyesi nəşr olunub.

Dilçi alim, əməkdar elm xadimi **Əliheydər Orucov** 1905-ci ildə anadan olmuşdur. Lügətlər yaradılmasına böyük əmək sərf etmiş, pedagoji fəaliyyət göstərmişdir.

28 noyabr: Azərbaycanın xalq yazıçısı **Əli Vəliyev** (1901—1983) anadan olmuşdur. "Kommunist" qəze-

tinin, "Azərbaycan" jurnalının redaktoru, Yazıçılar İttifaqının məsul katibi olmuşdur. Bir sıra roman və povestləri, ocerkləri nəşr edilmişdir.

29 noyabr: görkəmli nəzəriyyəçi **Fridrix Engels** (1820—1895) anadan olmuşdur.

30 noyabr: Böyük Britaniyanın görkəmli dövlət xadimi, bu ölkənin baş naziri olmuş **Uinston Çörçill** (1874—1965) anadan olmuşdur. Əvvəllər jurnalist kimi fəaliyyət göstərmiş, sonralar siyasetə qoşulmuşdur. Soyuq müharibə tərəfdarı idi, sonralar bir sira publisistik yazılar, məqalələr, memuarlar yazılmışdır. Nobel mükafatlı laureatıdır.

FƏQVİMƏN SƏTİRLƏR